

FİİLİMSİLER

1. On sekiz yaşını doldurur doldurmaz ehliyet kursuna yazıldı.

Bu cümledeki eylemsinin türce özdeşi aşağıdakilerin hangisinde vardır?

- A) Çocuk biraz çekinerek annesinin arkasına saklanıyor.
B) Bitmez tükenmez bir sevgiyle bağlıdır oğullarına.
C) Şimdi ağlamak değil, gülmek zamanıdır dostlar!
D) Her sözünden bir anlam çıkarmaya çalışma artık.

2. Bülbül ne yatarsın yaz bahar oldu
Çağrışıp ötmenin zamanı geldi.

Yukarıdaki dizelerdeki altı çizili sözcüklerin türü aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) Zarf eylem – çekimli eylem – sıfat eylem
B) Sıfat eylem – zarf eylem – sıfat eylem
C) Çekimli eylem – zarf eylem – ad eylem
D) Çekimli eylem – sıfat eylem – ad eylem

3. • Koşa koşa küçük kardeşinin yanına gitti.
• Betül müzik dinleyerek ders çalışıyormuş.
• Trafik olduğundan tiyatroya geciktik.
• Zil çalınca hepiniz salona ineceksiniz.

Verilen cümlelerde geçen zarf-fiiller cümleye aşağıdaki anlamlardan hangisini katmamıştır?

- A) Zaman
B) Amaç
C) Durum
D) Sebep

4. Aşağıdaki cümlelerde geçen ikilemelerden hangisi sıfat fiillerden oluşmuştur?

- A) Buraya gelen giden belli olmaz.
B) Güle oynaya tatile gittiler.
C) Yeme içme zamanı gelince mutluyum.
D) Vazoyu sarıp sarmalayıp bana getirmiş.

5. "-me, -ma" eki alan bazı sözcükler hareket bildirmediikleri için eylemsi özelliği taşımaz.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu açıklamaya uygun bir örnek vardır?

- A) Şimdi dinlenmenin zamanı değil.
B) Söylediklerini anlamaya çalışıyordum.
C) Odayı temizlemeyi sakın unutmayın.
D) Aldıklarınızı danışmaya bırakabilirdiniz.

6. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiilimsi sayısı diğerlerinden fazladır?

- A) Yanımdan selam vermeden geçmesi hoş değil.
B) Yemek yaparken müzik dinler.
C) Birden hızlı hızlı konuşmaya başladı.
D) Onunla konuşanlara çok yakın davranır.

7. Bir bakış bile yeterken anlatmaya her şeyi

1
Kalbinizi dolduran duygular
2

3
Kalbinizde kaldı.

Verilen şiirde altı çizili sözcüklerin türleriyle ilgili aşağıdakilerin hangisinde verilenler doğrudur?

	1	2	3
A)	isim	fiilimsi	fiilimsi
B)	fiilimsi	fiil	isim
C)	fiilimsi	isim	fiil
D)	fiil	isim	fiil

8. Bilgi:

Fiil kök veya gövdelerine eklenen "-ma, -ış, -mak" ekleriyle yapılan ve eylemin adı olarak kullanılan sözcüklere isim-fiil (matar) denir.

Mutlulukla ilgili bilgi veren öğrencilerden hangisinin cümlesinde isim - fiil kullanılmıştır?

- A) Mutluluk daima paylaşılacak için vardır.
B) Mutluluk dostlarla bölüşüldükçe çoğalır.
C) En mutlu insan, evinde huzur bulabilendir.
D) Herkes kendi mutluluğunun tamircisidir.

9. Bilgi:

Zarf-fiiller; fiil kök ve gövdelerine "-ip, -erek, -ken, -ince, -dikçe, -e... -e, -meksizin, -eli, -meden, -dığın- da, -r ... -mez, -esiye" ekleri getirilerek oluşturulur.

Küçük çocuk köpekten kaçarken ayağı taşa takıldı ve çocuk yere düşüverdi. Arkasından gelen kocaman köpeği düşününce çocuğun korkusu daha da arttı.

Buna göre, verilen metinde geçen altı çizili sözcüklerden hangisi zarf-fiildir?

- A) kaçarken
B) takıldı
C) kocaman
D) korkusu

10. Bağ fiiller cümleye zaman, koşul, gerekçe gibi anlamlar kazandırır.

Bu açıklamaya göre aşağıdakilerin hangisinde bağ fiil cümleye diğerlerinden farklı anlam kazandırmıştır?

- A) Arkadaşlarını görünce sevinci bir kat daha arttı.
B) Dün onları arayıp durumlarını öğrenmiş.
C) Onu yolda koşarken gördüğünü söylüyordu.
D) Onlar gideli çok şey değişti, diyordu.

11. Aşağıdaki cümlelerden hangisi yanlarındaki fiilimsi ekleri kullanılarak birleştirilemez?

- A) Su içti. Uyudu. ⇒ (-ip)
B) Kürsüye çıktı. Çok heyecanlandı. ⇒ (-ınca)
C) Alarm çaldı. Yataktan kalktı. ⇒ (-r -mez)
D) Eve gittim. Kitaplarımı aldım. ⇒ (-an)

12. Fiilimsi olmaya uygun olduğu halde kalıplaşarak bir varlığın, kavramın adı olan sözcükler vardır. Bunlar fiilimsi olarak kabul edilmezler. Örneğin: "Elindeki çakmakla oynamasını istemiyorum." cümlesindeki "çakmak" sözcüğü fiilimsi ekini alıp fiilimsi gibi görünmesine rağmen bir varlığın adı olduğu için kalıcı ad haline gelmiştir.

Yukarıdaki açıklamaya uygun bir kullanım, seçeneklerin hangisinde vardır?

- A) Elindeki belgeleri öğleden sonra danışmaya bırak.
B) Boşuna bana yaptıklarını anlatmaya çalışma.
C) Gezmeye giderken şemsiyeni de yanına almayı unutma.
D) Henüz bu konuyu düşünmeye zamanım olmadı.

13. Zaman, süt taşından yapılmış kapılardan çıkmak için önüne dizilen çocuklara çıkışacak.

Bu cümle için aşağıdakilerden hangisi söylene-
mez?

- A) Birden çok sıfat – fiil kullanılmıştır.
B) İsim – fiil kullanılmıştır.
C) İsim – fiil eki alıp kalıcı isim olmuş sözcük kullanılmıştır.
D) Zarf – fiil kullanılmamıştır.

14. 1. Hiç olmadık bir zamanda tahammül gücümü zorlayan, içimi geren bu kuşatıcı sesin gitmesini sabırla bekledim.
2. Çığırkan öfkeler saçarak sanki dağları yara yara gelen bir motosiklet, çatal kapının önünde durdu.
3. Unutmak o mavi sessizliği dayanılmaz esmer bir gürültüyle kirlenip duruyordu.
4. Yayla evimizde, gölgesi balkona dökülen ceviz ağacının altındaki yazı masama henüz oturmuştum.

Yukarıdaki cümlelerin hangisinde sıfat fiil, zarf fiil ve isim fiil birlikte kullanılmıştır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4

15. Sıfat – fiillerden bazılarının önündeki isim düşer ve fiilimsiler adlaşır.

Aşağıdakilerin hangisinde bu açıklamayı örnekleyen bir kullanım vardır?

- A) Anlaşılmayan bir şey varsa tekrar açıklayabilirim.
B) Çözülemeyecek bir sorunumuz yok.
C) Davette birçok tanıdıkla görüşme fırsatı buldum.
D) Tükenmiş umutlarını yeşertecekti bu haber.

16. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde geçen altı çizili sözcük, isim-fiil eki almasına rağmen bir varlığın adı olmuştur?

- A) Dinlenmek çalışmanın önemli bir parçasıdır.
B) Akşamki yemek herkesi fazlasıyla memnun etti.
C) Erik toplamak için bahçedeki ağaca çıktı.
D) Öğretmenini bir an önce görmek istediğini söyledi.

17. Bazı sıfat fiiller adlaşırlar, bunlara adlanmış ortaç (sıfat fiil) denir.

Aşağıdaki atasözlerinin hangisinde böyle bir durum söz konusudur?

- A) Gezen her zaman öğrenir.
B) Ağızdan çıkan söz geri dönmez.
C) Atılan her adım iyiliğe gitmeli.
D) Ne verirsene onu alırsın.

18. İsim-fiillerin bazıları cümle içerisinde sıfat görevinde kullanılabilir.

Buna göre seçeneklerin hangisi bu durumu örneklendirir?

- A) Sinemanın girişinde hepimiz seni bekliyoruz.
B) Kendime bu kış için yeni bir çift çizme aldım.
C) Yıpranmak, paslanmaktan daha iyidir.
D) Marketten kesme şeker de almamızı istedi.

19. “Yırtıl... kâğıt”

Yukarıdaki altı çizili sözcüğe aşağıdaki eklerden hangisi getirilirse oluşan sözcük bir eylemsi olmaz?

- A) –an B) –yor C) –mış D) –ası

20. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde hem isim fiil hem bağ fiil kullanılmıştır?
- A) Başkalarının yaşamımıza yön vermesine izin vermek geleceği yok etmektir.
- B) Geçmiş duyan insan yarına kulak vermeye hazırdır.
- C) Umudun tükendiğinde ışıldayan her ışık yeni umut demektir.
- D) Tedbir, deneyimlerin size söyledikleriyle yaşamaktır.
21. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde "-mez" ekini alan sözcük sıfat-fiil değildir?
- A) Dostlarıyla dönülmez yollara girdi.
- B) Kendini bulunmaz Hint kumaşı sanıyor.
- C) "Çıkmaz Sokak" tabelasını görünce durdu.
- D) Hiçbir zaman yalan söylemezdi ailesine.
22. 1. Gelecek yıl üç ay aralıksız tatil yapmak istiyorum.
2. Okunacak dergileri çalışma masasına koydu.
3. Bitecek bu ödevlerin hepsi yarına kadar.
4. Söylenecek sözüm kalmadı hiçbirinize.
- Numaralandırılmış cümlelerin hangisinde kullanılan "-ecek" eki diğerlerinden farklı bir görevde kullanılmıştır?
- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4
23. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarf-fiil cümleye "koşul" anlamı katmıştır?
- A) Onu tanıdıkça daha çok seversin.
- B) Sinemaya gidemeyince çok üzüldü.
- C) Bağırarak bir şeyleri anlatmaya çalışıyordu.
- D) Sabahtan beri düşünüp duruyordu.

24. Sıfat fiiller kendisinden sonra gelen adın yerini aldıklarında adlaşır.
- Aşağıdaki cümlelerin hangisinde bu açıklamaya uygun bir örnek vardır?
- A) Onunla aynı katta oturan arkadaşlarını unutmaması mümkün değildi.
- B) Onun planlı çalışma alışkanlığı kazanması gerekiyordu.
- C) Ezik domatesleri bir kenara ayırmasını söylemiştik ona.
- D) Orada çalışanların huzursuzluğu herkesi etkiliyordu.
25. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde eylemsi ad tamlamasının bir ögesidir?
- A) Küsen insanları barıştırmıştı kısa sürede.
- B) Okumanın yararını elbette göreceksin.
- C) Konuşulanları dinlemek onun için çok önemli.
- D) Şehrin en mutlu insanıydı o küçük kız.
26. Sabahtan uğradım yârin yurduna
Dayanılmaz figanına derdine
Yıkılası karlı dağın ardına
Aşar gider bir gözleri sürmeli
- Karacaoğlan
- Verilen dörtlükte geçen altı çizili fiilimsinin türce özdeşi aşağıdaki cümlelerin hangisinde vardır?
- A) Kapısını açık bırakarak dışarıya çıktı.
- B) Bu hafta ülke genelinde yağış bekleniyormuş.
- C) Hepimiz onun güler yüzüne hayranız.
- D) Sanat, insanın yolunu aydınlatır.

27. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde fiilimsi isim tamlamasının tamlayanı ile tamlananı arasına girmiştir?

- A) Babamın kırmızı arabası dün gece çalındı.
- B) Kapının açılmayan kilidini çilingir açabildi.
- C) Yağmurun şiddeti camları sarsıyordu.
- D) Orkidelerin etkileyici kokuları vardı.

28. Böcek olmayı kabullenenler, ezilince şikâyet etmemelidir.

Bu cümledeki altı çizili eylemsilerin türü aşağıdakilerin hangisinde sırasıyla verilmiştir?

- A) İsim-fiil / İsim-fiil / Zarf-fiil
- B) Zarf-fiil / İsim-fiil / Sıfat-fiil
- C) İsim-fiil / Sıfat-fiil / Zarf-fiil
- D) Sıfat-fiil / Zarf-fiil / İsim-fiil

29. Ad eylem eki almış bazı sözcükler kalıplaşarak kalıcı isim olur.

Aşağıdaki cümlelerde geçen altı çizili sözcüklerden hangisi bu açıklamaya örnek olamaz?

- A) Ben bu köfteleri yemek istemiyorum.
- B) Dondurmasını bitirip üstüne su içti.
- C) Apartmanın girişinde dertleşiyorlardı.
- D) Bebek, çakmağı oyuncak sanıyor.

30. Zarf-filler, cümleye durum ya da zaman anlamı katar.

Aşağıdaki cümlelerin hangisinde zarf-fiil cümleye diğerlerinden farklı bir anlam katmıştır?

- A) Köyümüz görmeyeli epey güzelleşmiş.
- B) Sahile inerken beni de çağırmayı unutma.
- C) Birlikte hiç yorulmadan sabaha kadar çalıştık.
- D) Yıllar geçtikçe hatalarını daha iyi anladı.